

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Principium 5. Eum, qui certus est, certiorari ulterius non oportet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

ere denuò vinum aqua mistum affundere, & sub conditio-
ne consecrare, uti ex Rubricis Missalis patet.

PRINCIPIUM V.

Eum, qui certus est, certiorari ulterius
non oportet.

Sensus.

Hoc est, qui omnia ad Actum aliquem (vel Sacramen-
tum in hac materia) requisita sic adhibita esse advertit, ut
evidenter de valore dubitare non possit, non debet majorem
certitudinem sollicitè requirere, & indagare.

Authoritas.

Desumptum est ex l. 6. decret. cap. fin. reg. 3 r. eamque
probant Canisius, Decius, & Juristæ communiter, licet eam
solent ad alias materias paulò aliter explicent.

Ratio.

Quia, cum in humanis actionibus moraliter procedere
debeat, hoc ipso, si moralis certitudo de valore Sacramenti
alterius actus habetur, alia major inquiri non debet.

Praxis.

Hinc deducitur 1. ad hoc, ut Baptismus iterari non de-
beat, non requiri physicam certitudinem de Baptismo rite
peractò, sed sufficere, quòd nulla occurrat ratio, ob quam pro-
prie de ejus valore dubitari possit, uti Laym. Suar. & alii
et cum Busenb. l. 6. tr. 2. c. 1. docent.

Deducitur 2. Etiam eum, qui cum cognita attritione ac-
cedit ad Sacramentum Pœnitentiæ, non obligati ad aliam
attritionem ab alio Sacerdote (etiam in articulo mortis)
novam, aut contritionem eliciendam; quia ob clarum
textum Concilii Tridentini certum est, eum, qui cum attri-
tione cognita accedit ad Pœnitentiam, validè absolvi, si ex
absolventis non sit defectus, ut unanimiter docent
Theologi.

Deducitur 3. Nec de Ordinum Sacrorum valore Clericos
solicitos esse debere; cum ex una parte dubitare non possint,
quòd Episcopum scivisse ea, quæ ad Collationem Ordinum horum
pertinet.

pertinent; ex altera verò multò minùs dubitare possint, ipsa
ca, quæ necessaria esse novit, adhibere non voluisse.

PRINCIPIUM VI.

In morbis desperatis satius est, dubiam adhibere
re medicinam, quàm nullam.

Sensus.

Hoc est, quando aliquis in gravi necessitate salutis
amittendæ versatur, & per medium aliquod, quod probabile
ter conducere posse judicatur, ei adhuc succurri potest, pro
stat hoc medium cum spe dubia salutis obtinendæ adhibere,
quàm nullum adhibendo in certum interitum præcipit.

Authoritas.

Desumptum est ex P. Sanchez l. 1. mor. c. 19. n. 39. &
Gregorium de Valentia apud P. Gobat tr. 9. exeg. n. 710.

Ratio.

Quia, cum Sacramenta instituta sint in hominum utilita-
tem, potiùs habenda est ratio necessitatis Fratris, quàm re-
verentiæ Sacramenti, uti cum Vasquez d. 155. c. 3. n. 40. &
res discurrunt, teste P. Gobat tr. 2. n. 381. ergo quamdiu per
bium valorem Sacramenti apparet spes juvandi Fratrem
necessitate constitutum, satius est, hoc medium adhibere,
quàm reverentiæ Sacramenti scrupulosè nimis confu-
velle, nam, ut S. Leo epist. 37. c. 1. rectè advertit, in
cavendum est ne, dum speciem quandam cautionis tenentia
damnum regenerandarum incidamus animarum.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Si certa materia pro baptizando in
cessitate infante haberi non potest, saltem lixivium, aqua
rosaceam, jusculum, aut cerevisiam tenuem adhiberi potest
uti Bufenbaum l. c. du. 1. cum Layman. Escobar. &
docet.

Deducitur 2. Etsi speculativè loquendo communior
verior sit sententia docens, absolvi in periculo mortis
posse eum, qui nullum amplius signum dedit, cum actus
dicialis non exerceatur, nisi accusatio præcesserit: in
tamen posse dubium hoc medium sub conditione applicari